

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังก่อนฟอกไต อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
ชื่อ-สกุลนักศึกษา	ประมวน อ้วนเลิง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.จิระศักดิ์ ทัพผา
หลักสูตร	สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การจัดการระบบสุขภาพ
ปี พ.ศ.	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณภาพชีวิตผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังก่อนฟอกไต 2) ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการจัดการตนเองเพื่อชะลอการเสื่อมของไต 3) ศึกษาแรงสนับสนุนทางสังคมของผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังก่อนฟอกไต และ 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สิทธิการรักษา การได้รับการดูแล และระยะเวลาที่ป่วย ปัจจัยความรู้ และปัจจัยแรงสนับสนุนทางสังคมกับคุณภาพชีวิตผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังก่อนฟอกไต อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคไต และมีภาวะแทรกซ้อนทางไตร่วมกับโรคอื่นๆ อยู่ในระยะที่ 3-5 ที่ยังไม่ได้ รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และการฟอกเลือดผ่านทางช่องท้องแบบถาวร มีชื่อในทะเบียนรับบริการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหวาย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ด้วยการสุ่มแบบเป็นระบบ จำนวน 250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 4 ส่วน ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.76 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 0.36, 0.71 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.954 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอ้างอิงใช้สถิติการทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และสเปียร์แมน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.00 กลุ่มอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 56.00 สถานภาพ ส่วนใหญ่สมรส ร้อยละ 75.60 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ประถมศึกษา ร้อยละ 70.00 อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 54.80 สิทธิการรักษาส่วนใหญ่สิทธิหลักประกันสุขภาพ (บัตรทอง) ร้อยละ 67.60 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการป่วย 5 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 54.80 กลุ่มตัวอย่างมีคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคมด้านสิ่งแวดล้อม มีคะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก (Mean=3.61, S.D=0.64) ปัจจัยด้าน เพศ สถานภาพ อายุ ระยะเวลาที่ป่วย สิทธิการรักษา ไม่มี

ความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง อาชีพ ระดับการศึกษา และการมีผู้ดูแล มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ความรู้ แรงสนับสนุนทางสังคม ด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร การได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากร การได้รับการยอมรับ และแรงสนับสนุนทางสังคมโดยรวม มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อเสนอแนะนำผลการศึกษาที่ได้ไปส่งเสริม สนับสนุนผู้ป่วยไตวายเรื้อรังด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร การได้รับการสนับสนุน ด้านทรัพยากร การได้รับการยอมรับในครอบครัว ชุมชน เพื่อให้ผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ : โรคไตวายเรื้อรัง คุณภาพชีวิต